

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania K. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku
o wysokość kapitału początkowego i o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 marca 2026 r.,
zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 2 czerwca 2025 r., sygn. akt III AUa 669/23,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z 2 czerwca 2025 r., III AUa 669/23, w sprawie z odwołania K. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku w przedmiocie ustalenia wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury, odrzucił skargę kasacyjną odwołującego się.

Wcześniej Sąd Apelacyjny wyrokiem z 17 października 2024 r., w połączonych sprawach o wysokość kapitału początkowego i o wysokość emerytury, oddalił apelację wniesioną przez odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 6 kwietnia 2023 r., VII U 5236/17.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wywiódł odwołujący się. Zarządzeniem z 9 kwietnia 2025 r. zobowiązano pełnomocnika skarżącego do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia oddzielnie do każdej ze spraw połączonych do wspólnego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia, w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. Zarządzenie zostało doręczone pełnomocnikowi 25 kwietnia 2025 r., zatem termin do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej upłynął z dniem 2 maja 2025 r.

Pełnomocnik odwołującego się w piśmie z 29 kwietnia 2025 r. oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia: w sprawie o wysokość kapitału początkowego na kwotę 237,86 zł, a w sprawie o wysokość emerytury na kwotę 14.307,58 zł. Oświadczył, że „odpis niniejszego pisma zastał wysłany listem poleconym pełnomocnikowi pozwanej” i nie dołączył odpisu pisma.

Sąd Apelacyjny uznał, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna. Wskazał na art. 398⁶ § 2 k.p.c., zgodnie z którym sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd wyjaśnił również, że stosownie do art. 398⁴ § 3 k.p.c., skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Sprawa o wysokość kapitału początkowego i sprawa o wysokość emerytury są sprawami o prawa majątkowe, co oznacza, że skarżący powinien oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia odrębnie do każdej z nich.

W ocenie Sądu Apelacyjnego pełnomocnik odwołującego się nie uzupełnił w ustawowym terminie braków formalnych skargi kasacyjnej, ponieważ jego pismo z 29 kwietnia 2025 r. zawierało brak formalny w postaci braku odpisu tego pisma dla strony przeciwnej. Sąd uznał, że oświadczenie pełnomocnika o doręczeniu pisma z 29 kwietnia 2025 r. drugiej stronie nie było skuteczne, z uwagi na treść art. 132 § 1¹ k.p.c. Dodał również, że z oświadczenia pełnomocnika nie wynikało, aby pismo zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanego organu rentowego.

W zażaleniu pełnomocnik odwołującego się zarzucił naruszenie: 1/ art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 130 § 1 k.p.c. przez uznanie, że brak formalnych wykazany w zarządzeniu z 9 kwietnia 2025 r. nie został uzupełniony w terminie, co skutkowało wydaniem zaskarżonego postanowienia, podczas gdy zachodziły przesłanki do ponownego wezwania pełnomocnika do uzupełnienia braku formalnego skargi kasacyjnej, gdyż poczyniony brak nie był tożsamym z pierwotnym; 2/ art. 132 § 1 k.p.c. przez zastosowanie tzw. nadmiernego rygoryzmu formalnego, co w efekcie może doprowadzić odwołującego się do utraty prawa do obrony swoich praw przed Sądem Najwyższym.

W związku z powyższym wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

W art. 398⁴ § 1 – 3 k.p.c. ustawodawca określił wymagania formalne skargi kasacyjnej. Przyjmuje się, że zaniechanie uwzględnienia wymienionych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 – 3 k.p.c. elementów konstrukcyjnych tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia powoduje jego odrzucenie przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Z kolei niespełnienie w skardze kasacyjnej wymagań określonych w art. 398⁴ § 2 i 3 k.p.c., wobec brzmienia art. 398⁶ § 1 k.p.c., uzasadnia wezwanie przez przewodniczącego w sądzie drugiej instancji do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Dotyczy to m.in. spełnienia wymagań przewidzianych dla pisma procesowego, a także dołączenie dwóch jej odpisów przeznaczonych do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, o ile sam nie wniósł skargi kasacyjnej. Na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. nieuzupełnienie braków lub ich nieprawidłowe uzupełnienie skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej przez sąd drugiej instancji.

Wprawdzie zgodzić się należy ze sformułowanym w orzecznictwie poglądem, według którego nie stanowi uzupełnienia braków formalnych podjęcie przez stronę czynności w terminie w taki sposób, że brak nie zostaje w całości uzupełniony, lecz z pola widzenia nie należy tracić okoliczności, która wywołała określone zachowanie procesowe pełnomocnika skarżącego w niniejszej sprawie. Sąd

Najwyższy zauważa, że pełnomocnik uzupełnił braki formalne skargi kasacyjnej, do których został wezwany w terminie, jednakże nie załączył odpisów pisma procesowego. Zamieścił natomiast informację, że wysłał odpis pisma stronie przeciwnej pocztą. W tym miejscu, jeśli Sąd miał do tego wątpliwości, miał możliwość zażądania od pełnomocnika potwierdzenia nadania pisma w placówce pocztowej. Jeżeli dla sądu drugiej instancji pozostaje oczywiste, że pełnomocnik jest zobligowany dołączyć określoną ilość odpisów pisma, to sąd powinien dać temu wyraz w sformułowanym i adresowanym do profesjonalnego pełnomocnika wezwaniu, aby zwłaszcza w toku sformalizowanego postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej, nie powstawały co do uzupełnienia braków formalnych wątpliwości, powodujące szczególnie negatywne skutki dla skarżącego.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[a.ł]